

Punkter i nasjonal kompetansepolitisk strategi. Spekters rapportering på oppfølging av strategien.

1. Gode valg for den enkelte og samfunnet

- 1.1. Etablere et kompetansebehovsutvalg (KBU) bestående av forskere, analytikere og representanter for alle hovedorganisasjonene i arbeidslivet og departementene. KBU skal sammenstille og analysere kilder til kunnskap om Norges kompetansebehov, nasjonalt og regionalt.**

1.1.1 Kompetansebehovsutvalget

KBU oppfattes som et viktig verktøy i trepartssamarbeidet (etter inspirasjon fra TBUs rolle i lønnsdannelsen). Å bli enige om kompetansesituasjon og utfordringer, vil kunne effektivisere arbeidet som gjøres med politikktutvikling i bl.a. det kompetansepolitiske rådet. Arbeidslivets parter har viktige bidrag til NKPS gjennom arbeidet i KBU.

- 1.2. Styrke regionalt folkevalgt nivå's kompetansepolitiske ansvar og samordningsrolle, og legge bedre til rette for regionalt samarbeid mellom ulike kompetanseaktører.**

1.2.1 Yrkesopplæringsnemndene

Partene har i sitt samarbeid i SRY utarbeidet rapporten "Yrkesopplæringsnemndas rolle og ansvar", som ble oversendt til Kunnskapsdepartementet med SRY sine anbefalinger. En av anbefalingene var å videreutvikle partssamarbeidet på regionalt nivå ved å inkludere organisasjonene som er representert i SRY også i y-nemndene. Anbefalingen er fulgt opp av KD og forslag om lovendring er for tiden på høring.

- 1.3. Sørg for tilgang til karriereveiledning og et helhetlig system for karriereveiledning, med særlig vekt på de regionale karrieresentrene. Styrke kompetansen til karriereveiledere og rådgivere, inkludert kunnskap om arbeidsliv, arbeidsmarkedets behov for kompetanse, seniorperspektivet, integreringsperspektivet og samisk kultur- og næringsliv.**

1.3.1 Karriereveiledning

Spekter deltar i oppfølgingen av NOU 2017:7 Norge i omstilling – karriereveiledning for individ og samfunn, i nasjonalt forum for karriereveiledning og i andre relevante arenaer der karriereveiledning diskuteres, for eksempel SRY og faglige råd. Spekter mener det er viktig at karriereveiledning blir tilgjengelig for alle som er i utdanning, i arbeidslivet og de som er utenfor arbeidslivet, og at det utvikles et helhetlig system for karriereveiledning.

1.4. Videreutvikle samarbeidet mellom opplærings- og utdanningstilbydere og arbeidslivet, for å gjøre utdanningen relevant og for å gi bedre tilgang på kvalifisert arbeidskraft i alle regioner.

1.4.1 Praksisplasser for masterstudenter i statsvitenskap

Spekter vil våren 2019 tilby to praksisplasser for masterstudenter i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo. Hensikten er å bidra til å koble utdanninger og arbeidsliv tettere sammen. Praksisperioden vil være 6 uker.

1.4.2 Universitets- og høyskolerådets fagstrategiske enheter

Flere av arbeidslivets parter deltar i UHRs ulike fagstrategiske enheter. Disse posisjonene brukes aktivt i tråd med målet i Kompetansepolitisk strategi om å videreutvikle samarbeid og bidra til høy relevans i utdanningene. Spekter deltar aktivt i UHRs fagstrategiske enhet for helse- og sosialfagene.

2. Læring i arbeidslivet og god bruk av kompetanse

2.1. Styrke og videreutvikle den digitale kompetansen i hele arbeidsstyrken for å utnytte den teknologiske utviklingen og sikre nødvendig omstilling.

2.1.1 Regjeringens kompetansereform

Det er to tiltak hvor partene i arbeidslivet har vært og er sentrale:

Gjennom satsingen «Utvikling av fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse» bidrar partene aktivt i prosessen med å utvikle kriterier for tildeling og i behandlingen av søknader, og de sikrer med dette at det utvikles arbeidslivsrelevante tilbud med god forankring. Spekter bidrar aktivt i ekspertgruppen som er etablert for formålet.

Gjennom satsingen «Bransjeprogrammer for industri- og byggenæringen og helse- og omsorgssektoren» skal partene bidra både i utforming og gjennomføring av programmene. Etersom det er ventet ytterligere satsing på bransjeprogrammer i sektorer preget av stor grad av omstilling, vil flere av partene bli direkte involvert i dette arbeidet, også Spekter.

2.2. Styrke kunnskapsgrunnet om læring i arbeidslivet og spesielt kunnskapen om verdien av å investere i kompetanseutvikling for samfunnet, virksomheten og den enkelte

2.2.1 Kompetanseutvikling i Spekters medlemsvirksomheter

Spekter gjennomfører et prosjekt i samarbeid med medlemmene der oppmerksomheten rettes mot fremtidige behov og hvordan den enkelte virksomhet arbeider med å utvikle og videreutvikle egne ansattes kompetanse. Prosjektet er under gjennomføring, og avsluttes i 2019.

2.2.2 Arendalsuka 2018

Spekter hadde sammen med LO/LO Stat et felles arrangement under Arendalsuka 2018 der hensikten var å synliggjøre at i fremtidens arbeidsliv vil riktig kompetanse være avgjørende for enkeltindividets tilknytning til arbeidslivet (kompetansetrygghet). Arrangementet rettet oppmerksomheten mot betydningen og verdien av fornyelse av ansattes kompetanse.

2.3. Samarbeide om å synliggjøre og utvikle karrieremulighetene i yrkesfaglige utdanninger og yrker

2.3.1 Samfunnskontrakten for flere læreplasser og møteplass lærebedrifter

Som en aktivitet i arbeidet med Samfunnskontrakten for flere læreplasser arrangerer Spekter årlig en møteplass lærebedrifter der hensikten er at Spekters medlemmer skal øke antall lærlinger og at de kan få kunnskap om det å være lærebedrift og at de kan dele erfaringer. Møtet i 2018 ble avholdt 1. mars.

2.3.2 Fagskolekonferanse

Spekter arrangerte 16. november 2018, sammen med LO/Fagforbundet og YS/Delta, en fagskolekonferanse med 150 deltakere (ledere og tillitsvalgte) hvor også Kunnskaps- og integreringsministeren holdt et innlegg. Formålet med konferansen var å rette oppmerksomhet mot fagskoleutdanninger i spesialisthelsetjenesten og synliggjøre karrieremuligheter for fagarbeidere.

2.3.3 Flere lærlingsplasser

Spekter arrangerte 30. november 2017 en konferanse i Oslo sammen med LO der hensikten var å motivere virksomheter til å ta inn flere lærlinger. Konferansen samlet ca 120 deltakere, både ledere og tillitsvalgte.

2.3.4 Yrkesfagenes år 2017

Yrkesfagenes år 2018 var en informasjons- og omdømmekampanje på nett og i sosiale medier. Kampanjen skulle øke innsikt om yrkesfag og arbeidsliv hos målgruppene, øke unges interesse for yrkesfaglige utdanningsvalg, bidra til å øke antall lærebedrifter og læreplasser. WorldSkills Norway har hatt hovedansvaret for gjennomføring. Spekter og flere andre hovedorganisasjoner har deltatt i egne og felles aktiviteter og sammen med utdanningsmyndighetene i prosjektets referansegruppe.

2.3.5 Arrangert dialogmøte med Spekters representanter i faglige råd (SRY)

Spekters representanter i de faglige rådene er ansatt i Spekters medlemsvirksomheter, men representerer Spekter i arbeidet med å utvikle fag- og yrkesopplæringen. Spekter holder jevnlig kontakt med representantene og inviterer til dialogmøte og erfaringsutveksling. Siste møte ble avholdt 9. januar 2019.

- 2.4. **Arbeide mer systematisk for å koble kompetansebehov i små og store virksomheter og ulike klynger og næringsmiljø til utdannings- og opplæringstilbydere for utvikling av relevante etter- og videreutdanningstilbud.**
- 2.5. **Gjøre det enklere å få dokumentert kompetanse ervervet i arbeidslivet, slik at denne kan utnyttes mer effektivt. Som ledd i dette, vil det utvikles metode og modell for vurdering av kompetanse ervervet i arbeidslivet.**
- 2.6. **Forenkle og forbedre systemene for, og tilgangen på, godkjenning og vurdering av utenlandsk utdanning, yrkeskvalifikasjoner og kompletterende utdanning.**

3. Styrke kompetansen til voksne med svak tilknytning til arbeidslivet

- 3.1. **Gi fleksibel opplæring på voksnes premisser med sikte på raskere overgang til arbeid eller videre opplæring og at flest mulig voksne får anledning til å ta videregående opplæring.**
- 3.2. **Stimulere til bruk av Kompetanseplussordningene, inkludert prosjekter i samiske områder. Kompetansepluss arbeid og Kompetansepluss frivillighet videreutvikles i dialog med partene i arbeidslivet, og med frivillig sektor, herunder VOFO. Det etableres forsøk der Kompetansepluss arbeid kan kobles sammen med fagopplæring.**
- 3.3. **Benytte opplærings- og kompetansetiltak mer aktivt i arbeidsmarkeds- og integreringspolitikken, og benytte arbeidslivet mer aktivt som læringsarena.**

3.3.1 IA-avtalen

Gjennom den nye IA-avtalen har partene i arbeidslivet og myndighetene forpliktet seg til at også kompetansetiltak kan være nødvendige for å kunne stå i arbeid. Særlig er dette viktig for langtidssykmeldte som på grunn av sykdom eller skade har behov for kompetansetiltak for å kunne kvalifiseres til annet arbeid og til å kunne stå lenger i arbeid.

- 3.4. Målrette og effektivisere norskopplæring, introduksjonsprogrammet og øvrige kvalifiseringstiltak for innvandrere. Styrke samarbeidet mellom myndighetene og partene om dette arbeidet.**
- 3.5. Styrke og tilpasse NAVs opplæringstilbud for arbeidssøkere som trenger kvalifisering for å komme i jobb, gjennom blant annet økt satsing på kurs i grunnleggende ferdigheter, norskopplæring og utvikling av to-årig yrkesrettet opplæringstiltak.**
- 3.6. Stimulere til at flere finner læringsmotivasjon og bygger sin læringsevne gjennom opplæring i frivillig sektor.**